

2016-imut Aningaasanut Inatsisissamut Siunnersuut

(Aningaasaqarnermut, Aatsitassanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut, Aatsitassanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Pingajussaaneerneqarnera**Aallaqqasiut**

Aallarniutigalugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Nalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaata pingajussaaneerneqarnissaani peqqissaartumik sulisimane-ranut Naalakkersuisut sinnerlugit qujaniarpunga.

Massakkut pingajussaaneerinninnissamut Naalakkersuisut aningaasanut inatsisissatut siunnersummut allannguutissatut siunnersuutinik 152-nik aningaasaliinissamut tunngatillugu 148-inik allannguutissatut siunnersuuteqarput oqaasertaliussanullu tunngatillugu sisamanik allannguutissatut siunnersuuteqarlutik.

Allannguutissatut siunnersuutit aqqutigalugit Ingerlatsinermut, Sanaartornermut Taarsigassarsinermullu (IST) inernissaatut missingersuut 2016-imi 35,7 mio kr.-inik pitsangoriartinneqassaaq ukiunilu missingersusiorfiusuni 2016-2019 ukiumut agguaqatigiissillugu 15,9 mio. kr.-inik pitsangoriassalluni.

Allannguutissatut siunnersuutit saqqummiunneqartut tunngavigalugit 2016-imut aningaasanut inatsisissami Ingerlatsinermut Sanaartornermullu (IS) inernera 2016-imi 58,6 mio. kr.-inik amigartoifiussangatinneqarpoq, ukiulli aningaasanut inatsiseqarfiusut 2016-2019 eqqarsaatigalugu piffissaq tamaat 29,7 mio. kr.-inik sinneqartoortoqassalluni.

Pingajussaaneerinnineq manna aqqutigalugu siusinaartumik pensionisiat, utoqqalinersiat boligsikringinullu tunngatillugu inatsisartut inatsisissaat nutaat aningaasaqarnikkut sunniutissai ilanngunniarneqarput. Soorluttaaq qalerallit, avaleraasartuut, ammassassuit ammassaallu akitsuuserneqartalernissaanik, kiisalu sukkut, qummoroortartut, sunoorsillu akitsuuserneqartalernissaanik Inatsisartut aalajangernerisa kingorna aningaasanut sunniutissat ilanngunniarneqartut.

Isertitassatut aningaasaliissutinut allannguutissatut siunnersuutit katillugit 3-t allannguutitallit saqqummiunneqarputtaaq. Allannguutissatut siunnersuutit aqqutigalugit ukiuni aningaasanut inatsiseqarfiusuni 2016-2019 Ingerlatsinermut, Sanaartornermut Taarsigassarsinermullu inernerri missingersuutigineqarsimasut ukiumut agguaqatigiissillugu 23 mio. kr.-inik pitsangoriartinneqassapput. Ingerlatsinermut, Sanaartornermut Taarsigassarsinermullu inernerri missingersuutigineqarsimasut annertuumik pitsangoriarneri 2016-imi raajartassatut

naatsorsuutigineqartut aappassaaneerinninnermi 83.000 tonsiniit massakkut pingajussaaneerinninnissami 87.000 tonsinut qaffanneqarnerinik aallaaveqarput. Raajat pisarineqartussatut naatsorsuutigineqartut 87.000 tonsiusut tassaapput TAC 85.000 tonsiusut, Qimusseriarsuarmilu misileraanissanut pisassiissutigineqartut 3.000 tonsisut, tassanilu naatsorsuutigineqarluni 2.000 tonsit pisarineqarsinnaassasut. Tamatuma kingunerisaanik konto pingarneq 24.11.12 Raajanut akitsuutit, aqqutigalugu isertitassatut naatsorsuutigisat ukiumut 8 mio. kr.-inik qaffanneqarput. Ilanngullugu konto pingarnermi 24.10.10 Nuna tamakkerlugu akileraarutini, isertitassatut missingersuutit 2016-imilu 2017-imilu 15 mio. kr.-inik, kiisalu 2018-imilu 2019-imilu 10 mio. kr.-inik qaffanniarneqarput, taakkulu inuit akileraarutaasa 2015-imilu qaammatit kingulliit eqqarsaatigalugit ingerlaavartumik naatsorsorneriniit pilersuupput. Nuna tamakkerlugu akileraarutinit isertitassatut missingiutit qaffariaataat ilaatigut sanaartornerup annertuseriarneranit pisuupput, Nuummilu nutaamik umiarsualiviliornerup parnaarussiviliornerullu aallartinneqarnerisa kingunerisaanik ukiuni aggersuni sanaartugassat annertunissaat naatsorsuutigineqarluni.

Aningaasanut inatsisip partiinit tamanit akuerineqarnissaa Naalakkersuisut anguniagarisimavaat. Tamanna anguneqanngitsoorpoq 2016-imut aningaasanut inatsisissaq partiit naalakkersuisuutitaqartut akornanni isumagiissutigineqarmat. Pingajussaaneerinninnissamut naggataarutaasumik isumaqatiginninniarneri Naalakkersuisut paasivaat isumaqatigiissummi isumaqtigiissutigineqartussat ataasiakkaat tamakkiisumik isumaqatigiissutigineqarsinnaanissaat periarfissaqanngitsoq.

Naalakkersuisut sinnerlugit oqarusuppunga illuatungiliuttu partiivisa annersaanik isumaqtigiissuteqartoqarsinnaasimanngikkaluartoq Naalakkersuisut neriuutigigaat partiip 2016-imut aningaasanut inatsimmut tunngatillugu naggataarutaasumik isumaqatiginniarnerit aqqutigalugit sunniuteqaqataaffigisani naammagisimaarsimassagaa, taakkununnga ilaallutik inuuusuttut suliffeqanngitsut ilinniagaqarsimamngitsullu konto pingarneq 20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit, aqqutigalugu ikaarsaariartinniarneqartalernissaannut 3,0 mio kr-inik immikkoortitsivigineqartalernissaat. Tamanna pivoq naak partiip aningaasanik amerlanerusunik immikkoortitsisoqarnissaa kissaatigisimagaluaraa.

2016-imut aningaasanut inatsisissamut isumaqatigiissummi suliniutigineqartussat Naalakkersuisunit nuannaarutigineqarmata oqaatigissavarattaaq.

Tamatuma kingunerisaanik konto pingarnerup 30.01.01 Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik, taassuma ataani ilaatigut 2016-imilu 3,6 mio kr-inik 2017-imilu 4,3 mio kr-inik nakkutilliisartussanik pilersitsinissamut immikkoortitsisoqarpoq, taakkulu kommunini isumaginnermut tunngasut nakkutigineqarnerulernissaanut, kiisalu kommunini piginnaanngorsarnissamut piginnaasalu qaffassarnissaanut ilaatigut atorneqassapput.

Konto pingarnerup 34.11.03 Dronning Ingridip Napparsimavissua, 2016-imilu 2,5 mio kr-it immikkoortinnejarp "Inuusat atorlugit suliniutip" aammalu "Meerartaarnissamut Piareerneq pillugu suliniutip" 2016-imilu nanginnejarnissaanut atugassatut. Inuusaq atorlugu suliniutikkut

inuusuttu namminneerlutik angajoqqaatut misiginissaat, kiisalu kinguaassiuutitigut peqqissumik inuuneqarnerup ilisimasaqarfinginerulernissaa siunertarineqarpoq. "Meerartaarnissamut piareerneq pillugu suliniummi" angajoqqaatut piginnaasaqarnerulernissaq siunertarineqarpoq.

Konto pingarneq 40.95.01 Eqqumiitsuliornermut kulturimullu tapiissutit allat, aqqutigalugu 1,0 mio kr.-inik aningaasaliisoqarpoq filmiliornerulernissanut atugassatut. Filmiliornerulernissanut annertunerusumik aningaasaliisoqarneratigut partiit isumaqatigiissuteqaqataasut nunatsinni filmiliortartut nersualaarlugillu tapersersorniarpaat, ukiunimi qulikkaanni kingullermi filmiliortartut nunatsinneersut pitsaasunik arlalissuarnillu isiginnagassiortarsimapput.

Tamatuma saniatigut siuliani oqaatigineqareersutut inuusuttu suliffeqanngitsut ilinniagaqarsi-mannngitsullu konto pingarneq 20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit, aqqutigalugu ikaarsaariartinniarneqartalernissaannut 3,0 mio kr.-inik taaneqareersunik immikkoortitsivigineqartalernerisigut naalakkersuisooqatigiit suliffissaaleqinerup akiorneqarnissaanut suliniutitik pimoorullugit ingerlatiinnarniarpaat.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiitaliap pingajussanneerinnitto-qarnissaanut isumaliutissiissutaa.

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat 152-iusut tamaasa Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiitaliap isumaliutissiissummini akuerineqartussanngorlugit inassutigisimammagit Naalakkersuisut sinnerlugit qujamasutigivara.

Naalakkersuisut maluginiarpaat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiitaliam ikinneqartut kissaatigisimammassuk Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuuteqaraangamik tikkuusserpalaarnerusunik oqaasertaliisarnissaannik oqariartuutaat, ingerlatsiner-mut tapiissutitullu aningaasaliissutini ukiumut 20 mio. kr. pallillugit tamakkiisumik ileqqaar-niuteqartoqarnissaasa atugassanngortinnejarnissaanut tunngatillugu oqaasertat nalinginnaasut atorneqarsimasut ikinneqartunit paasineqarsinnaasimanngimmata. Ikinneqartut tassunga patsisaatippaat allannguutissatut siunnersuutit arlallit aqqutigalugit "videokkut attaveqartarneq" atorlugu aningaasat immikkoortinnejarnimasut iluini ileqqaaruteqarsinnaanis-sap naatsorsuutigineqarsinnaannginnera.

Naalakkersuisut tassunga tunngatillugu oqaatigissavaat aningaasanut inatsisisap isumaqati-ginninniutigineqarnerani isumaqatigiissutigineqarmat ingerlatsiner-mut aningaasaliissutini ta-piissutit aningaasaliissutinilu ukiumut 15 mio kr pallillugit ukiumut sipaaruteqartoqartar-nissaa pingajussaanerinninnissami atugassiissutiginiarneqassasut. Tamatuma saniatigut 2016-imut aningaasanut inatsisisatut siunnersummi konto pingarnerup 20.11.56 Missingers-suutnik iluarsiineq, allaffissorneq, taassuma ataanni "Video atorlugu attaveqaqatigiittarnerut atornerulernissaat" suliniummi 2016-imi 5 mio. kr.-inik 2017-imilu 8 mio. kr.-inik sipaaruteqarnissaq ilanngullugu suliarineqarsimammata. Ukiumut 15 mio. kr.- inik sipaaruteqartarnissap atugassanngortinnejarnerasi "Video atorlugu attaveqaqatigiittarnerut atornerulernissaat" suliniummi sipaarutissat ukiumut 5 mio. kr.-inik ilaneqarput, taamaasilluni pingajussaanerinninnissaq manna aqqutigalugu ingerlatsiner-mut tapiissutitullu

aninaasaliissutini ukiumut 20 mio. kr. pallillugit sipaarniuteqarnissaq anguniarneqarpoq. Qulequuttamut tassunga aninaasaliissutit atugassanngortinnerani katillugit 100-nik allannguutissatut siunnersuuteqartartoqarsimanera tamatumunnga patsisaasut ilagaat. Allannguutissatut siunnersuutit amerlassusaat killilersimaarniarlugit, ukiumut 20 mio. kr. pallillugit sipaarniuteqartalernissamut ilangunneqarnissaat toqcarneqarsimavoq.

Taamaattumik sipaaruutissat video atorlugu attaveqaqatigiittarnerit amerleriarsimanerinik toqqaannartumik aallaaveqanngillat. Taamaattoq video atorlugu attaveqaqatigiittarnerit atorneqarnerulernissaat siunissaq isigalugu Naalakkersuisut suliniutiginiarpaat. Taamaasilluni innuttaasunik sullissinermi aammalu Naalakkersuisunik Inatsisartunullu ilaasortanik sullissinermi ajorseriartitsinngikkaluarluni allaffisornermut aningaasartuutini suli annertunerusumik sipaarniuteqartoqarsinnaalissaq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap paaserusuppa 2016-imut kiffartuussinissamik isumaqatigiissutip sivitsorneqarnerata kingunerisaanik billitsit akii qaffariarsimanersut. Naalakkersuisut tassunga tunngatillugu ilisimatissutigisinnaavaat billitsit akii 8 %-imik tamakkiisumik qaffariarsimammata. Akit qaffanneqarnerinut ukiuni kingullerni massakkut isumaqatigiissutaasup sivitsorneqarneratigut billitsit akiisa ukiualunni allanngortinnejartarsimannginnerat pissutaavoq. Billitsit akiinik tamakkiisumik 8%-imik qaffaaneq piffissami tessani nioqqutissat sullissinerillu akiisa ineriertorsimanerinut sanilliussilluni billitsit akiisa naleqqussarneratut isigineqartariaqarpoq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq allannguutissatut siunnersumik nr. 219-imik saqqummiussaqarpoq, tessani konto pingarnermi 72.20.05 Iliaassunik assartuinermi tapiissutit, tessani oqaasertaliinermi suleqatissanik avataaneersunik isumaqatigiissutissatut missingersuut Naalakkersuisunit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut tusarniutigineqartarnissaa ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap inassuteqaataa Naalakkersuisunit tusaatissatut tiguneqarpoq. Taamaattoq Naalakkersuisut erseqqissaatigissavaat isumaqatigiissutissatut missingersuutip Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut tusarniutitut nassiunneqartalerneratigut angallannermi isumaqatigiissutissap ilusissaata Inatsisunit oqaaseqaateqarfingeqarsinnaanissaa periarfissinneqassammat, isumaqatigiissutissatut missingersuutit ataasiakkaat eqqarsaatigalugit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq itigatitsisinnaatitaanngikkaluarlugu.

Naggasiineq

Tamanna nangillugu 2016-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut pillugu naalakkersuinnikut isumaqatigiinniarnernut atatillugu ajunngitsumik angusaqarfiusumillu sulisoqarsimaneranut partiit tamaasa Naalakkersuisut sinnerlugit qutsaviginiarpakka.

Taamatut oqaaseqarlunga inimi maani aningaasanut inatsisissaq pillugu ajunngitsumik angusaqarfiusumillu oqallittoqarnissaa qilanaarivara.